

İçindekiler.

- 1-Mecmuanızın vazifeleri hakkında bir kaç söz.
2-Türkiyede aile hareketi ve iş kanunu. Enver. 12
3-Mustafa Kemal karşı tertip edilen suikastın
te yüzü. Cahit. 3x
4-Türkiye ve Juralar İttifakı. Refet. 8-10
5-Anadolu kışkırtının umuru vaziyetine bir nazar. Saati. 11-16
6-Carsafın kaldırılması münasebetile. Ferhan. 16-P
7-İenileketinizde gençlik hareketi. R.Ramiz. 18-22
8-Türkiyede öğrenciler meselesi. Yakup. 9-22
9-Amelenin silahı (şair) Perihan. 23

Mecmuamızın vazifeleri hakkında bir kaç söz

Mecmuamızın tıbbine koyduğu vazifelerden en zihinli, kendi okuyu
yâcûclarına memleketin canlı meselelerile tanış etmekle kalma-
yıp, onları bu meseleleri kendilerinin işlenelerine ve tahlil
etmelerine yardım etmek olacaktır. Çünkü memleket meseleleri-
ni işlenek, tahlil etmek ve onlar hususunda yazılar yazmakla
daha iyi ögrenmek ile benimsenmek mümkün olacaktır.

Bu suretle mecmuamızın faaliyetine istirak eden yoldaşlar-
dan bolşevik matbuati kadroları yetistirmek işinde bir az da-
ha kolaylastıracaktır.

Bununla beraber mecmuamız gönderilecek yazılar, ciddi
ve adam akilli işlenmiş faktârlarla, takviye edilmiş yazılar ol-
malıdır. Çünkü mecmuamız, yukarıda yazılan bütün bu vazifelerden
maâde, memleketi ögrenmek isteyenler için ciddi işlenmiş bir
materyal oluşturacaktır. Bütün yoldaşların yar-
dısile tıbbimize koyduğumuz bu vazifeleleri ifa edeceğimize ve
Fırkamızın işine bu suretle kısmen yardım edeceğimize eminiz.

Tahrir heyeti.

Türkiyede senele hareketi ve iş kanunu

Türkiyede bugünkü sermaye terakünün inkisafına, bir taraftan kâleyi, kâlyâyi, ve fakir esnafları şâymak, diğer tarafta tanda erməni katliamı, kürt işyanlarında zapt edilen topraklar, mülkler ve diğer yâzmalar yardım etmistir. Bununla burjuazi daha ziyade kuvvetlenmiştir. Bu terakünün neticesi, memlekette serbest işçi kuvveti genişlendi, dahili pazarda burjuazi hakimiyetini oldukça takviye etti. Kapitalizmin bu inkisafı, sefaleti, issızlığı soygunu ve ezgisi daha fazla diddetleştiridi. Bunun neticesinde memlekette anele sınıfı ve geniş fakir halk kütülelerinin inkilâbi hareketlebi yükseldi, burjuazî rejîmine karşı büyük bir nefret uyandırdı.

Bunu ḡren burjuva hükümeti, bu hareketleri bastırmak maksadı
le is kanunu projesini ortaya attı. Kemalist burjuazi, emekçi
kütlelerini komünist fırkasından uzaklaştırmak ve ameleyi al-
datmak için, belki bu is kanununu hayatı geçirecektir; lakin
bu kanun amelenin menfaatına değil, burjuazinin menfaatınadır;
cünkü mücadelenin öňüne geçmek için, grevi yasak ediyor, amele-
yi patronla uzlastırmak istiyor ve bu işte hükümet hakem rolü
nü ḡriyir ve ameleyi kendi hakkını korumakta mahrum etmek
istiyor.

-2-

etmektedir ve ameleye böyle bir cemiyet tazisi hizmeti konulmalıdır cemiyeti bu işe devam etmeyet bile vermiyormuş ve vermezde; çünkü bu teşkilat patronların menfaatini dikkaten bir cemiyet tir. Dunların başında patronlarla /ve halk fırkasının adamları durduka ~~de~~ bu cemiyetin yapacağı iş budur.

Amele sınıfının menfaatini müdafa eden ve ajele hakları için mücadele eden, yegane bir teşkilat varsa, oda Komünist Fırkasının rehberliği altında hareket eden ve amelenin kendisi tarafından idare olunan cemiyetlerdir. Dunun için gerek madde ameli, gerekse bütün Türkiye ameleleri, eğer kendi isteklerini almak istiyorlarsa, kuracakları cemiyetlerin başına kendi namuslu ve inkilâpcı amele kardeşlerini seçmelidirler. İevcüt olan cemiyetleri ise kendi ellerine almak ve bu cemiyetlerin başına geçmiş olan patronları, halk fırkası adamlarını al asası etmek ve onların yerine, kendi ameleleri içerisindeinden, kendi kardeşlerinden, en iyi unsurlarına bu işe sekmek suretiyle, ancak sermayedarlara karşı mücadelelerini genişlete bilirler ve isteklerini burjuaziden ala bilirler.

İşte bugün amele sınıfının içinde ilk vazifelerden birisi budur. Amele kendi cemiyetini kendisi idare etmelidir.

Enver

Gelecek sayımızda iş kanununu inceleyesini yapacağız.

Müstafa Kemal karşı tertip edilen suikastın

İç yüzü

Senatetinizde son zamanlarda amelesin sınıfında ve köylülerde kitlelerinde hükmü stiren hoşnutsuzluk, kemalist burjuazisinin bazı islahat projeleri yapmaya mecbur etti. (İş kanunu ve toprak islahatı ve ilah...)

Bundan başka gene kitleleri kendi sahîniyetini inandırma ve onların düşüncelerini işgal etmek maksadile hükümet nisan ve pasalik unvanlarını, sokakta rıhani kırafetle gezmemeyi ve çarşafı yasak etti; nason localarını kapattı. Lâkin bu projeler ve reformalar hakim sınıfların müyyen tabakalarının üzerinde nasıl bir tesir bıraktığını daha aydın bir sürette anlamamız ve bilhassa geçenlerde Müstafa Kemal karşı olan suikast hadisesinin esas sebeplerini aramamız için, bu tabakaların vaziyetlerini ve ictimal gürültülerini ayrı ayrı tetkik etmeniz lazımdır.

I) Gazetelerde çıkan beyannatlardan anlaşılmıyor ki burjuazinin bir kısmı (hususi fabrika sahipleri gibi) bir taraftan sınıf mücadeleşinin gittikçe artan keskinleme tehlikesini gürmediklerinden, diğer taraftan ise amelesin sınıfını eski usullerle sâyıkta devamını istediklerinden iş kanununu kabul ve tatbikine aleyhtar bulunuyorlar.

Kurum gazetesinde bir fabrikatın bizi de yapılacak iş kanunu; 12 saatlik bir iş günü ve sigorta füdününün yalnız amelesinin verilmesi hakkında maddeleri hâvi bulunmalıdır. Aksa takdirde 3 saatlik iş gününe hayatı geçirmeye hükümet

-4-

bizi mecbur ederse,bizde amelenin gündeliklerini indirmeye mecbur olacağiz; ^{bu} cünkü iş kanunu müterakki menleketcilere aittir, bizde ise sanayi hentiz inkisaf etmektedir" ^{yolunda ve} ~~bu~~ /beyanatı bize vaziyeti daha açıkâr ve aydın göstermektedir.

2-Toprak İslahatı projesinden bütüň topnak sahiplerinin bir kısmı ^{da} ~~ayrı~~ ^{bu} menfaatini ^{da} bu projenin hayatı geçirilmesi, her seyden evvel kâyne burjuazinin tesirini güçlendirecek, kapitalizm usulü istihsalını inkisaf ettirecektir ve derebey kırıntılarını (bilhassa iç Anadoluda ve ^{ark} vilayetlerinde) kâylü türündeki nüfusun zayıflatacaktır.

3)Kapitalist burjuazinin, yani eperialistlerele bağlı olan burjuazinin bir kısmının (cünkü bütüň bir kısmı devletçi burjuazile kaynarca bulunuyor) menfaati, devletçi burjuazi menfaatiyle bugün berîsaz bir tezat halinde dir. ^{enle} kette millî sanayinin inkisafı, bunların iflasını hızlaştırmak; bu unsurların eperialistlerle rabitâsını temin eden, ^{ma-} son localarının songününde kapatılması elbette bunları ^{ma-} nuyen derecede sınırlitti.

4-Ruhanilerde kıyafetlerinin kaldırılması ve casarın yoklaşmak edilmesinden ne menfaat dâilleri, ^(Ruhbanlar) ~~bu~~ dâular halkın muayyen tabakaların tizerine el an teesir yapa biliyorlar; bu teesire kıyafetlerinin muayyen derece yardım yaradı?

~~5-Bir taraftan bu nsuların hâli hâkim sınıfların bir kâsesi~~
~~ni teşkil etmesi, diğer taraftan Italya -Unbes harbi dolayısıyla~~
~~menlekette, servisedarlar iktikâr yapmak maksadile, kâyliden yok~~
~~palasına aldığıları bândıyları, pazarı çıkarmayarak fiyatlarının~~

yükselmesine sebep oldular; bunlara hükümet müzaharet ettiğim için, mealeketinizde mithis bir ekmek buhranı baş gösterdi. Geçen sene kilosu 7 kurusa olan ekmezin fiyatı bu sene 13 bu euk kurusa çıkarıldı; bugün ekmeğin meselesi, memleketin geniş halk kitlelerinde mevcut olan ekonomik zorlukları ve gayri memniyetsizliği bir kat daha artırdı.

İste yukarıda karakterize ettiğiniz unsurlar, halkın bu gari memniyetsizliğinden derhal istifade etmeye kalkışarak Mustafa kenala karşı bir sui-kast tertip ettiler; lakin teessüf edilecek bir şey varsa oda bu gibi unsurların el'am ke-^{fi kaynak} malist burjuua hükümetinin içinde, meb'us, vekil sıfatile bulunalarıdır; kemalistler bunlara karşı bidayetten beri lazımlı gelen tetbiri almakta tereddüt etti ve menfaati icabı bu gibi irticai tabakalarla kaynaşma siyaseti takip etti ve daha da ediyor. Gecen gün Ali Saibin rehberliği altında hazırlanan suy kast hâkim sınıfların içerisindeki anlaşamazlığın açık bir tezahürü olduğunu halde kemalistler bunu halktan saklayarak, kitelerin nazarlarını harice çevirmek ve memlekette milli şovinizmi kuvvetlendirmek maksadile, bu hareketi "çırkeşlerin türklere karşı olan bir düşmanlığı" gibi gösteriyorlar; bunun sebebi? birincisi kemalist burjuazinin küçük burjuasından kazandığı tıyyen itimadi kayıp etmemek için diğ, öncü I920 senesine kadar Türk milli bankalarında elha tasarıgfat akçesinin mikdari 542.000 lira idi (önden büyük bir kısmı ecnebi bankaların elinde idi) I931 de ise bu mikdar 34.207.000 liraya çıktı.

1929 sene zarfında milli burjuua bankalarının bukalar inke-
safına küçük burjuazinin maaşen itimadının de yardımını olmu-
stur.

İkincisi, halka karşı hakim sınıf, kendi içersinde olan zidd
diyetlere, anlaşanazlıya perde çekmek ~~ve~~ kütleler içinde, ha-
kimiyet nüfuzunu kayıp etmek ~~tehlike~~ini g^rz ~~üne~~ getirerek
kemalist burjuazi, bas veren bu hadiseye başka bir renk vermek
zaruretinde kaldı. Halbuki hakikata, bu suikast tesebbüsü cer-
keslerin, Türkler'e karşı olan düşmanlığını ~~de~~ ^{ndan} (çünkü Ali Sa-
ip türktür) fakat hakim sınıfların içerisinde mevcut olan an-
laşanazlıktan doğan big hadisedir.

Kemalist burjuazisinin bütün çıkışlarından, nümayişlerinden,
yaygaralarından anlaşılıyor ki bu gibi mürtecilere karşı, bu-
gün bile uzlaşıcı siyaset takip ediyor; halbuki bu uzlaşıcı si-
yaset her seyden evvel inkılâp hareketlerinin ve geniş halk
kütlelerinin aleyhinedir; çünkü bu unsurlar, içtimai karakter-
leri itibarile, inkılaba düşman, Sosyalist Suralar İttifakının
aleyhinde ve memleketimizi satmaya her dakika fırsat g^rzleyen
imperialistlerin Türkiye'deki ajanlarıdırılar.

Bunun için memleketinizde ~~en~~ sizde duran vazife, bir taraf-
tan halkı, burjuua demagojilarına kaptırmamak, bilakis kemalist
burjuua diktatorluğunu aşağıdan ~~g^rze~~ kütlevi tazyiklerle, imperial-
ist sermayesine karşı, irticâa karşı, büyük toprak sahiplerine
karşı şiddetli mücadeleye geçmeye ~~ve~~ teşvik ve tazyik ederek,
dünyada yegane ve hakiki sulhcu bir devlet olan Sovyetler It-

-7-

tihadile olan dostlukumuzun daha da kuyyetlenmesini temin etmektedir. ^{nakkaş} ~~Günkî~~ Türkîyenim esas ve yegâne ~~dostu~~ ancak ve ancak proletler devleti olan Suralar İttifakıdır.

^{Olañ} ^{da} Diger taraftan, mevcut kemalist diktatorluğunun karşı, demokratik serbestiyet için yani, matbuat, teskilat, grev ve ilah... gibi demokratik hakların ~~görüye~~ iade edilmesi için halkın geniş kütlevi mücadeleşinde teşekkülatlandırmaktır.

Cahit.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH

VAKFI

Türkiye ve Suralar İttihadi.

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler İttihadile Türkiye arasındaki dostluk münasebetleri günden güne inkisaf etmektedir. 1925 senesinde akt edilen sülh, deniz ve dostluk münasebeti paktı, 10 sene için imzalanmıştır. Bu pacttan müddeti 1935 senesinde bitti. Bu iki hükümet ~~Partisi~~ ~~terafundan~~ ~~şartlı~~ ~~ve denizde~~ ~~münasebetlerini~~ devam ettirmek için 10 sene daha uzatılmıştır. Bu pact iki hükümet arasındaki dostluğu, sülh müdafasası isını büyütük admiralialarla inkisaf ettirecektir. Nüntze bir sual çıkıyor. Neçin Türkiye hükümeti Suralar İttihadi hükümetile sıkı münasebette giriyor? Türkiyenin bugünkü siyaseti muvakkatı olsada sulu siyasetidir. ~~Y~~eni zamanda memleket dahilinde de ecnebi sermayesini yani imperyalist sermayesine memleketten çıkarmak, ~~m~~esseseleri ve işletmeleri kendi eline almak siyasetini yürütmektedir.

Türkiye hükümeti ~~buna~~ ~~ma~~ ~~n~~ivaffak olmak için ~~kendi menfaat~~ ~~ni düşinenek~~ emperyalizmin yegane düşmanı olan ~~Suralar~~ ~~h~~ükümetinin yardımını bizzat millî sermayenin tedricen inkisafı sayesinde kendini imperyalist sermayesinin boyunduruşu altına ~~indir~~ ~~kurtara~~ ~~bileceğini~~ anlıyor. Son zamanlarda görüldüğüne göre ~~Türk~~ ~~İslam~~ ~~İtalyan~~ ~~İngiliz~~ ~~diktatorluk~~ bir çok ~~m~~esseseleri, işletmeleri, deniz yollarını ecnebi sermayesi ~~bağışlamadan~~ ~~örclerden~~ ~~alır~~ ~~kurtarırlar~~. Birtakımı işletmeler ~~acılı~~ ~~ve dixerlerini~~ ~~de~~ ~~tahillerini~~ ~~ataktadır~~. Gafil oluyor ki, ecnebi sermayesi tedricen memleketin ~~bağışlamadan~~ ~~bağışlamadan~~ edilmektedir. Abii ki Suralar İttihadi

kinin Türkiye'ye yardım, eperialist sermayenin neleket
cikusına büyük yardım ediyor.

Ne için Suralar ittiğaki Türkiye iktisetine yardım ediyor.
Bu söyle cevap vermek için Türkisenin iktisadi vaziyetini
gözen gecirelim. Türkiye'de nahi sermaye inkıraf etmemistir.
Fakat tedricen inkıraf etmektedir. İndiye kadar Türkiye'de ~~sanayili~~ kapitalizmi geri olduguandan önceleside azdır, aynı zamanda
mekte hareketleride diğer inkıraf etmemistip. Türkiye'nin
iktisadiyatı geri kaldığı iddiası, eperialistler kendi
sermayelerini Türkiye'ye sokmak menele ve kâylisini istedikleri
gibi istismar etmeye ve onu yönetmeliği haline getirmeye
calışıyordu. Suralar "İhdâti, Türkiye menele ve kâylisini" eperialist
sermayesinin istismarından kurarak ve zayıf zamanda
kemalist burjuazinin eperialistler kucakına atılmaması için
yüzde etmektedir. Suraların bu yardım, dostluk münasebetlerini
büyük adımla fla inkıraf ettiriyor. Suralar, "Türkiyeye yalnız
ve ~~teknik sahâmede~~ ~~dâveti~~,
mâhindig, kültür sahâsında da büyük yardımlar ya
piyor. Neseia Suralarda tib konferansına gönderilen Sura tib profesörleri Sovyet tecrübelerinde ve bilgilerinden bahs ederek
Türkiye doktorlarına bilgiler vermişlerdir. Sura alimleri
Türkisenin zâraatını tetkik ettiler, lisankongrasına istirak
ettiler. Sura hukmetinin Türkiye'ye olan yardımlarını, dostluk
münasebetlerinin ehemmiyetini anlamak için tarihe bir göz at
alma role' er inşâlabından evvel car Rusjası Türkiye'yi zayıf
latıp kendi elini almak için 1911-1912 senesinde Balkanistan-

na, Yunanistan'a, Sırbistan'a ve Para ~~da~~ gibi balkan hükümetlerine silah ve para yardımını yaparak bu hükümetleri Türkmenin üzerine hiss etti. Kendisi (cartz) emperialistlerin bir jandarması olmağa beraber Türkmenyi paylaşmak için Fransa, Ingiltere emperialistleri ile bereber senelerce projeler hazırladılar. "Türkiye'niyor", onu paylaşmak lâzım diyorlardı. Türkmenin adını "hasta adası" koymalardı. Bir gün Türkmenin başına bir bela çıkarmak istiyorlardı. Çarlık yıkılıncaya kadar Türkiye'yi kendine mîsterlike etmek siyasetinin sonuna kadar devam ettirmisti. Pekat 1917 nesinden sonra bunu tamamen akşini ~~görüyor~~ ^{Türkmenye}. Sura proletaryasi 1917 senesinde keçi elinde bulunan Ardahan, Kars ve Artvin gibi topraklarını verdi. Günümüz Sovyet proletaryasının hiç kimse in toprağında ~~göz~~ yoktur. Proleter devleti olan Sovyetler, Türkmenin emperialistlerin istismarından kurtulması için her sagada ona yardım ~~gösterdi~~ ve ~~gösteriyor~~. Sovyetler, "Türkiye" amelelerine hakiki kurtuluş yolunu ~~gösteriyor~~. Bu hususta bizim vazifemiz emperialistlerin Sovyetler ittihadi arasında sallanan kemalist burjuaziyi Sovyetlerle olan dostlukunu devam ettirmeye ~~göster~~ çalışmaktadır.

Refet

Anadolu kıylusunun umumi vaziyetine bir nazar.

Memleketimizde yaşamam halkın ekserisi kıylıdır. Memleketiniz ziraat memleketidir. Fakat simdiye kadar biz kıylının siyasi, iktisadi ve içtimai vaziyetini iyiden iyiye biliyoruz. Biz kıylülerin neden tepeden tırnağa kadar borçlu oldum
ma, kıylülerin hangi yollarla ve kimlere borçlandırmış, fakir ve orta kıylının büyük toprak sahiplerine olan münasebetlerini
bul, kıylını kırımı terk ederek şehirlere akın yapmasını sebeplerini, sefalet yüzünden, maddesizlikten ne zibi hastalıklara
diseç olarak, telef olduğunu hakkında pek az malumata sahibiz.
Açık ve aşık olarak sığınlıyalım ki memleketimizde kahir bir
ekseriyeti teşkil, eden kıylülerimizin vaziyetini, örenmek h
susunda az çalışmış ve yahut hemen hemen ~~hakim~~ bir çokla
rinizin malumatı yok gibidir.

Bugün biz türk kıylusunu ekserisini fakir ve orta hallile
rin teşkil ettiğini gürüyoruz. Zengin kıylılar ise pek az bir
~~km~~ ^{bir} kışımı teşkil eder. Anadolunun 150 haneli bir kıyyında orta
hesapla ancak 3-5 ev zengindir. Geri kalanlar ise fakir ve or-
talardır. Halk evlerinin resmi mecmusu olan Ülkü Yazıyor:
"150 haneli Giresunun çayırlı kıyyında 10 ev zengindir" (1) Bu he-
sap mantiğının ~~değil~~ ^{gibi} deşinir. Bazi kıyyelerde arazi bir iki ahanın,
veyahut çiftlik sahibinin elinde ve onların inhisarındadır.
Topraksız veya hortum toprağı az olan, kıylüler ise bu bir kaç a-
hanın tabiiyetindedir. Bu bir kaç aña ve çiftlik istedik zaman
(1) "Ülkü" 1925 sayı 22 cilt altı. sahife 146.

Köylüyü köyünden kova bilir. İlkü mecmuaası diyor: (Gazi Ayaz-
tabın Nizip kazasına tabi köylüler umumiyetle fakir köylüled-
dir. Köylüler istikrásız bir halde dir. Çinkı arazi çiftlik şâ
sahiplerile bir kaç ağaaya aittir. Bir kaç kişiye inhisar eden
bu topraklarda barınan köylülerin her an için köylülerinden
kovulmaları belhuzdur.) (1)

Bu yazında bize gösteriyor ki topraklar köylülerin değil,
bir kaç aşanın ve çiftlik sahiplerininidir. Köylülerin bir iki
dənəzlük çorak tarlasından elma olduğu məhsul kış ortasında
bitiyor. Ve pek tabii dir ki zavallı köyləerde, bir taraftan
muhərabacılara, çiftlik ve toprak sahiplerine, tücarlara, koo-
peratiflere ve ziraat bankasına borçlanmıştır. Diğer taraftan
hükümette, vergi, yol parası, sayın ve İlah... Köylü bugün tepe-
den tırnağa kadar borçludur. İlkü yazıyor: (Kütahyanın 96 ha-
nelik Alayun köyünden borcu olmayan 4 ev kalmıştır. Hususi ba-
borclardan başka köyün umumi olarak bankaya 1300 lira arazi-
ye 1500 liradan fazla, sahne 1100 lira, yol parasına 4000 lira
köylü borçludur.) (2)

Elinizdeki su hesabın nazaran hususi borçlardan başka emam
7900 lira borçlu olan bir köyde her ev 35 buçuk lira borçlu
denektr? Benede 30-40 liradan fazla geliri olmayan bir ada-
min 35 buçuk lira borcu ile varidati karşılaşılınca mese-
le asıkır olarak neydana çıkar. Köylü bir sene evlə borcuna

(1) "İlkü 963 cilt 7 sah. 65

(2) " " " " 2 " 151

Tukabil versis oldumu burday ve arpayi ihtikarcilarlarla aq kalmak icin yalvara yakara,bire u vermek szere onunde harmana borçlaniyorlar.Buda kylülerin katmerlensis borç alintina girmesi demektir.

Diger taraftan kylü coluk cocukuna,giydirmek ve yedirmek icin,zaruri olan bir takim cift,bez,carik, tuz ,gaz vesaire gibi esyalaricin tucar,bakkala borçlanir.Borc alan kylü esyanin fiyatini bile sormaz.Senet ise B tücarin,bakalin defteridir.Harman zamanı oldumu arabasile, cuvalile les basina dusen kargalar gibi kylün harman basina toplarlar .

Kylü hukumete,muhtekirlere(tefeciler ,çiftlik ve toprak sahipleri,ticar ,bakkal)olan borcundan baska,kendi kylü ve kendi derdi icin edemeye mecbur oldumu bir takim borcları da-ha vardır."Muhtar parasigezberi(kty kahyasi),hoca hakkı,çoban hakkı,korucu hakkı,ortalık paresi(1)Yukarıda saydiginiz borcların edemesi icin kylün tarlasından cikan biricik mahsuludur.Halbuki kyl bir sene evvel alnis oldumu 50 kilo bu-ray parasin bu sene vermek için 150 kilo burday satmak mecburiyetindendir.Hatta 50 kilonun fiyatini 150 kilo edemiyor.Hulasa: kylün haranzi tarafian bakarsaniz borc skar,

Bu serait dahilinde kylün yanis meselesi meydana cikiyor.Bugün kylün iki kat elbisesi olmadigi gibi yanasz elbi ise giyni kylsye de tesadif etmek imkansizdir. Gida,(1)ortalık paresi muhtar tarafindan hububat olarak toplanir. Muhtar bunu satar ve kye gelen hukumet memurlarının jandar-

hüsusunda

göre

-14-

hüsusunda yediği ya arpa ekmeği ve yahutunun, dari gibi -
şeylerdir. Süt, yumurta gibi gıdaları yiyeşler. Çünkü tuz, sa-
bun, iğne ve iplik gibi şeylerle cerçilerle nübadet ederler.
Et ise belki senede bir defa kurbandan kurbana *ve* yahut kaza
neticesinde *göz* bebeği baktığı hayvanın *kunesile* yerler. Bu
yüzden dir ki sari hastalıklar oldukça ileğenmiştir.

Bir sene içerisinde 100 evli bir köyde 6 dozum 7 ölüm vaka
sını, 5-6 sene içerisinde sırf verenden 30 kişinin ölümünü ve
üç kadar ocağın mahv edildiğini bir çok yerlerde görürüz. (1)

İşte bu vaziyet karşısında, yanı bir taraftan hükümetin ve
ergileri tahsil hüsusundaki taziyiki, diğer taraftan tefecilerin
çiftlik, ve toprak sahiplerinin, tüccarların, köylülerin icra me-
murları vasıtasisle takip ve taziyik etmesi yüzünden, köylüler
ellerindeki bir parça toprağı terk ederek şehirlere ve kasa-
balara kaçmağa ve oradarda demir yollarında, fabrikalarda, iş-
letmelerde ameliyet etmek zaruretinde kalıyorlar. Köyde-
ki toprağını borcu mukabilinde toprak ve çiftlik sahiplerine
ucuz bir fiyatla satıyor. Ve yahut vergisini veremediği top-
lazın vergisine mukabil bunlara toprağını terk ederek düşüğü
bu bataklığın içinden çıkmak için, şehirlere ve kasabalarına a-
kin正在做着。
(1) İlk 1930 cilt 3 sahile 151
ma ve tahsilatların truk ve atlarına yes gibi masraflara ku-
llanır.

(1) İlk 1930 cilt 3 sahile 151

Eskişehir'e gidenler vardır.) (1)

Kny zimariisi Abdüllah Ziyeyn gäre kylili sehrde, suyundan, havasından ve zevkinden istifade etmek için gidiyor. Nihel lah diyor ki (sehre ve kasabaya giden kyliler efendi olmak için deñil, sehrin suyundan, havasından, zevkinden hatta doktorundan istifade etmek için gidiyor.) (2)

J. Abdullah Ziyeyanın dediği gibi deñil. Hiç bir zaman okuyup yazma bilmeyen kylide biliyor ki kÿyn suyu, havası sehrinkinden daha temiz dir. Bilâkis sehirliler kÿyn havasından, suyundan, yoðurt ve yumurtasından istifade etmek için kÿye gidiyorlar. Abdullah Ziya hakiki sebebi örtmek istiyor ve kylilerin hükümetin ve muhtekirlerin kÿden tazyikinden kÿden kaçtıkları sebebini örtbâhs etmek istiyor ve bu suretle kylilerin sehirlere ve kasabalara akan etmesinin iktisadi ve içtimai sebeplerini inkâr ederek sınıf mücadeleşini perdelemeye çalşıyor.

Gelecek yazında kenalîstlerin millî inkilaptan sonra ve sindiye kadar ve hala hazırladıktan takip ettikleri kylili siyaseti hakkında olacaktır.

Sami

(1) Ulku 1933 sahife 4

(2) Ulku 1933 sayı 7 sahife 37

Carcafın kaldırılması minasebetile.

Türkiyede kapitalizm sanayii inkisaf etmeyeceğini için
en fazla kuvvetine, bilhassa ucuz kadın emekine ihtiyaç zı-
deleşmiştir. Bunun için kadınları carçaftan çıkıp istihsale
libi kapitalistlerin menfaatinadır.

1927 senesine kadar carçaf altında olan kadınlar istihsale
kadar aksin etmiyordu, çünkü bir yandan dini an'anavbür yan-
na memlekette kapitalizm o kadar inkisaf etmemisti ~~bu hukukatı~~
Asa'daki resmi istatistikler ~~bu~~ bize gösteriyor:

15 senesinde teknik sanayi amelesinin yüzde onunu (% 10) ka-
n ve küçük çocuk teşkil ederken, 1927 de % 20, yalnız kadınlar
teşkil etmiyordu, bu miktar 1933 te % 27 yi bulmuştur. Resmi ista-
stiklere göre her yıl teknik amele içersinde kadın amelcisi
1 den ziyade artıyor. Bu istatistikler gösteriyor ki, esas sa-
yı şehirlerinde, kapitalizm inkisaf ile bağlı olarak, bilhassa
27 senesinden beri, memlekette kadın carçaftan çıkıp istihsa
n etmektedir. Lakin Anadoluda (Kayseri, Nazilli, Gazi Ayintap
ilah...)

Kapitalist sanayinin meydana gelmesi, carçafın tamamen kaldırı-
lmamasını doğurmuştur. Ve bugün ~~bu~~ carçafın kanunu
~~men sebili~~ buralarda kapitalizme ucuz iş kuvveti temin et-
mektedir.

Kadının kapitalist istismarının kaynağı olan istihsale ilk
lisilerkek amelesine rekabet yapan bir amele vaziyetinde ol-

Çünkü sermayedar onu^k daha ucuz çalıstırıp, erkekten fazla istismar edebiliyor.

Fakat o^g(kadın), istismar seyrinde, iktisadi ihtiyaçlar altına, sınıfı suurunu benimseyerek sınıf mücadelesine atılıyor. Ve artık o, erkek ameleye bir rakip değil, fakat, menfaatlari bir o-an^g bir ve aynı sınıfın insanı oluyor.

Onun için kadının serbest oluşu siyasi hayatı atılmasına da yardım ediyor. Ve o, artık burjuazinin, erkek amelesine karşı kullandığı bir alet değil, burjuaziye karşı, mücadele eden inkılapçı^g ama amele sınıfını bir parçasıdır.

Neticede, bugün Türkiye'de çarşafların kaldırılması şüphe yok. İleri bir adımdır. Çünkü iktisadi hayatı atılan kadın, siyasete giriyor. ve aynı zamanda onun inkılapçılığının da kola-
zylasacaktır.

Perihan.

Nemleketinizde gençlik hareketi

Kemalistler bilhassa son zamanlarda gençliği kendi etrafına okmek için çok uğraşıyorlar. Gazetelerde okuduğumuzda nazaren ^{onların} faaliyetlerini şu sahalarında görmek mümkündür:

I-Gençliği etraflarında teşkilatlaşmak için halk fırkası İstanbul talebe birliği vasıtasisle bir kaç genci Avrupaya gönderdi. Bu gençlerin vazifeleri Berlin, Romanya ve Brükseldeki faşist gençlik teşkilatlarını tetkik ve öğrenmektir. Tabiatile, dünden slerinde yeni faşist teşkilat usulärini Türkiye'de gençlik teşkilatlarına tatbik etmektir.

2-Alttinci Balkan oyunlarından sonra kemalistler spora daha büyük bir ehenniyet vermeye başladilar. İzmirliler ve İstanbullu sporcular bir spor kongresi hazırlamaktadırlar. Kongrenin öncü oyduyu vazifeler sunlardır:

a) Spor teşkilatlarını basında bulunan malfatsız, tecrubesiz darecilerin yerine Halk Fırkası adamlarını sokmaktır. ~~mesela~~

b) Gençliği spora çekmek için kolaylıklar göstermek ~~şünahatla~~, ~~gibi~~ son, esyagli yardımalar yapmak ~~eri~~

c) Spor teşkilatları nemleketin en uzak köşesine kadar ekspyonlar yaparak, orada oyunlar ~~yapacaklar~~, böylelikle gençliği kendilerine cekcektirler.

3-Kemalistler gençliği askerlestirmek istiyorlar. 15. evvel Cumhuriyet gazetesi ~~15. evvel~~ makalede:

a) Spor teşkilatlarında yaşamış adam askerlik hayatına kolayca alışır, ve ileride bu teşkilatlar kolaylıkla askeri teşkilatlarına ~~geçer~~ girebilebilir.

b) Halk Fırkasının rehberliği altında bu teskilatların dümən-
isi ~~hökmet~~ devlet olacaktır.

Bu bize ne gösteriyor? Kamleketinizde keskinlesmekte olan sırf
cadelesine karşı, kemalistler gençlikten ihtiyat kadrolarını
azırlıyorlar. Kemalistler kendi karlarını muhafaza ve koruma-
rı için genç emekçi nesli ameye sınıflına ve emekçilere karşı
ilet olarak kullanmak istiyorlar.

Kemalistler gençliği teskilatlandırmakla kalmayıp onu en
içerik sənədini komunist kemalist ideoloji ile aşılıyorlar. Halk evlerinde, ki-
mlı ay teskilatında, çocuk kurumunda, kadın yurtlarında, cəmiyyetle-
riliyorlar. Kemalistler gençliği sokaklarda nümayisler, mitinklə-
raptırmakla, gençlik kemalistlerin menfaatlarını daima böyle ku-
~~malarını~~ teminat alıyorlar, onları emekçi küttelere karşı
məcədele təlimi ~~veriyorlar~~ yoxdur. Böylelikle kemalistler Türkiye emek-
ci geneli ve münəvvərləri parçalamak istiyorlar.

Bu vaziyet karşısında bizim Türkiye Komünist Geneliinin va-
zifesi ne olmalıdır?

a) Dəvət kemalist ve müstəkil genclik teskilatlarına girmek
mekçi gençliğin menfaatına uygun, kemalistlerin vaatlarına ~~heyət~~
~~te~~ tətbiq için, mücədeledən başlayaraq bu mücədəleyi daha i-
eriye gətirməktir. Bundan üçün emekçi gençliğin ihtiyaçlarını, ar-
alarını, həleti rəhiyətlerini nazar itibarətən, konkret şəra-
tılara günən nəsətelerini, mücədelelərini teşkilatlaşdırılmalıdır.
Sektor qalma metodunu terk etmeliyiz, gençliğin canlı, haya-

islerleri

-20-

tivonu en çok alakadar eden mesele ile okrasmalıyız.

Yukarda bahsettiğimiz teşkilatları burjuva ocaqlarından, beynemilel ruhundan sınıf mücadele temelinde, proleter merkezlerine cevirmek vazifesi ~~en~~ümüzde duruyor.

Genclik teşkilatları imperializme, irticaya, memlekette bulunan her nevi yerli yahut ecnebi fasist temayyülünde teşkilatlarla karşı amansızça mücadele etmek için çalışmalıdır.

Sovyet Rusya ve onun gençliği ile daha sıkı minasebet ve dostuklar temine ~~icin~~ faaliyetle bulunmalıyız. çalışmalıyız.

Hüseyin Ranız.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ

VAKFI

Türkiyede g^roⁿenler nesnesi.

İmparatorluk sisteminin kanlı, vahsi harplerinin nihayetsiz soygunculukları altında milyonlarca fakir emekçilerin acı,
icasılık ve dərin bir sefalet içerisinde inleyerek, ~~öldür~~ ^{öldür} oldular.
Bugün g^roⁿzjin içinde g^roⁿes gibi açıkar görüntüyor.

1914-1918 senelerinde imperialist harpleri geniş emekçi halkına ~~onlarca~~ ^{onlarca} hayvan etleri yedirdi. Hayvan gibi ovalarda ot otladıklarını ve bir lokma ekmeğin için zenginlerin kapılarında dilenerek, feryat ederek canlarını verdiklerini tarih bize gösterdi.

1911-1912 senelerinde daha Balkan harplerinin ~~sonunda~~ ^{sonunda} geniş emekçilerin son derecede perisan olmaları ve harbin dehşetinden kendi menlekelerini bırakarak Makedonya m^ühtelif menlekellere kaçmışlardır.

1924 te ~~1924 te~~ ¹⁹²⁴ fena görüyorum ki, Venizeleos ve kemalist burjuazinin aralarındaki konusmalar neticesinde meydana getirdikleri nubadele binlerce halkın Türkiyeye ve Türkiyeden bulunan binlerce fakir halkın de Yunanistan'a sevkine sebep olmuştur.

Bunların içersinden iyi işkan edilen ve istifade eden yalnız zengin ve elinde muayyen taptı ^{taprox} olan emlak sahipleridir..

Ancak ve fakir k^öyler ise en fena yerlere ve en fena evlere taksim edildikini görüyorum. Bugün bu fakir halkın bu türlü işkan edilmeleri onları son derece sefil bir hale getirmiştir.

Bunlar fena yerlere sevkedildiklerinden dar ve açır şerite tabi tutulduklarından, kemalist hükümetine karşı büyük bir ne-

-22- ten
fert ve kibbeslemektedirler. Bu vaziyet / çıkmak içindeki çarele
aranmaktadır. Türkienin resmi gazetelerinde ~~yazılan~~ verilen
haberlere göre, Romanyadan, Bulgaristandan gelen bir çok göçme
nleri ~~değil~~ oldugunu,
nlerini görüyorum.

İftesrin 1935 tarihli Cumhuriyet gazetesinin yazısına göre Kostenceden Trakyaya 25.000 göçmen gelnistir ve bunlara 5.000 ev yapılmıştır. Sonra İftesrin 19 adı 5;000 göçmen daha Trakyaya gelnistir. Bundan sonra 30.000 kişilik bir kafile daha gelnmiş, ki cemal 60.000 göçmendir. Son gelenlerden 5.000'sini Trakyaya, 13000'sini de Tekir dağları civarında yerlestirilmiştir. Bu fakie halktan mürkep göçmenler Romanya ~~13-14.000~~ burjuazisini milliyetçi tazyikine dayanamayarak ve asıllarda ~~neden~~ beti kafalarında hakim sınıflar tarafından yerlestirilmiş olan dinci ve milliyetçi duygular neticesinde "ana vatana" gelnislerdir. İşte bu vaziyetten istifade etmesimi bilen kemalistler ~~ana vatani~~ kovsunuz demagoji ~~sırda~~ ^{sırda} bu zavalı halkın kafalarını daha ziyade sovinizm ile zehirlemektedirler.

Aynı zamanda Sarkı Trakyada, Bu lgar hududunu takviye etmek ~~maksat~~ ^{ile} ~~yerlesitirilen bu~~ ^{ile} ekte ~~ilden bu gelen~~ göçmenler ~~buraklara yerlestiriliyor~~ ve diğer taraftan ~~bu buraklara~~ ^{ile} emekinden istifade etmektedir. Bunların diğer mihi bir kısmında El'aziz civarlarını iskan etti rildiğini görüyoruz. Bunlarida bu civara sevistmekten maaş şudur: bir taraftan burada işlemeyen toprakların ~~islettilir~~ ^{olarak} mesi, diğer taraftan ise orada çıkacak olan milli hareketleri bastırmak için göçmenleri ~~biz alet~~ ^{gibi} kullanmaktadır.

Yakup

Aneleinin silahı.

Burjuu ~~sunigi~~ ile mücadele etmek,
Anele anlıyor ne denek.

Burjuu eziyor, hayins alçak !
Yarın ayele seninle

Mesaplaşacak ...

Aneleinin silahı nerede?
- Birlikte, mücadelede .

Burjuu seriliyor yere,
Çıkıyor sesin rezil!

Aneleinin yürügüyle,

Sonun mezar olacaktır senin.
Durdanadan savaş yapmalı

Sarsılmaz adınları;

Sarılan ...

At malı .

Perihan